

1. פרקים ט"ו – מסע המחנות של בני ישראל במדבר

- א. (1) הביטוי – "על פי ה' יחנו" (פסוקים י"ח, כ', כ"ג). בני ישראל היו נאמנים לה', והלכו אחריו גם כאשר היה קשה להם.
(2) כאשר היו חונים במקום שומם והמקום היה לא נוח אן ממתנינים זמן ארוך אף על פי שהיה מקום רע, חונים זמן קצר במקום שהוא נוח. חונים ללילה אחד, חונים לזמן קצר בלי יכולת להתארגן.
- ב. (1) מדוע היה צורך בחצוצרות אם היו נוסעים על פי הענן.
(2) התקיעה בחצוצרות קבעה את סדר המסע – מי ייסע אחרי מי אן אין סומכין על הנס, יש צורך בסימן טבעי ולא רק ניסי.
- ג. פסוק ט' מתייחס למלחמה. "יום שמחתכם" הוא היום שחוזרים בו מן המלחמה או לאחר ניצחון.

2. פרק י"ג, פסוקים א'-כ"ט

- א. (1) על פי ספר **במדבר**, ה' הוא שיוזם את שליחת המרגלים. על פי ספר **דברים**, יזמו בני ישראל את שליחת המרגלים.
(2) מטרת השליחות על פי ספר **במדבר** – לדעת את טיב הארץ, להשיג מידע שיסייע בכיבוש הארץ. ספר **דברים** – להשיג מידע שיסייע בכיבוש הארץ.
- ב. על פי ההסבר של רש"י: בתחילה פנו בני ישראל למשה וביקשו ממנו לשלוח מרגלים [כמסופר ב**דברים**], ובעקבות פנייתם שאל משה את ה' על כך, וה' נתן לו רשות לשלוח מרגלים [כמסופר ב**במדבר**].
- ג. טענת כלב הייתה כי עלינו לעשות תשובה ולהתעלות רוחנית כדי שנוכל לעלות על הארץ ולכבוש אותה בעזרת ה'.

3. פרק כ'

- א. (1) מרים מתה בחודש הראשון של שנת הארבעים ליציאת מצרים.
(2) אהרן מת בחודש החמישי של שנת הארבעים ליציאת מצרים (לפי פרק ל"ג, פסוק ל"ח. מופיע בתוך היחידה על פרק כ').
- ב. (1) לפי רש"י וראב"ע: מן המילה "כָּל" שבפסוק אפשר ללמוד שכל אנשי דור המדבר כבר מתו.
(2) חז"ל למדו מן הסמיכות שבזכות מרים הייתה לבני ישראל באר שליוותה אותם במדבר ארבעים שנה.
- ג. בני ישראל הזכירו בדבריהם פירות משבעת המינים כדי להתלונן על מצבם במדבר / כדי למחות באוזני משה על המקום שהביא אותם אליו / כדי למחות על השהות הארוכה במדבר, המונעת מהם לבוא לכנען שבה יש תאנים, ענבים ורימונים – כפי שסיפרו המרגלים.

4. פרק כ"ה

- א. (1) עבודה זרה, זנות עם בנות מואב.
(2) אישה חשובה. המדיינים כל כך רצו להחטיא את עם ישראל שאפילו בת מלך השתתפה בחטא.
- ב. (1) להעניש את ראשי העם מכיוון שלא מחו בעם ישראל.
(2) לקחת אותם כדי שישפטו את החוטאים.
- ג. כדי ללמד על מעלתו של פינחס שלא נרתע מלהעניש אותו אף שהיה בעל מעמד גבוה.

5. במדבר, פרק כ"ז – מינוי יהושע למנהיג

- א. (1) היכולת להבין את ייחודיותו של כל אדם בעם.
(2) הנהגה במלחמה.
- ב. (1) מדוע מדגישה התורה שמינוי יהושע צריך להיות לעיניהם?
(2) קשה להחליף את משה ולכן חשוב שהעם יראה כיצד משה ממנה את יהושע למנהיג.
- ג. ריב"ש: ענווה, הבנה שה' מבין טוב יותר ממנו.
רש"י: אכפתיות מצורכי העם ודחיקת צורכי עצמו הצידה.

חלק שני – נביאים ראשונים – שאלות עיון

בחלק זה יש לענות על שתיים מן השאלות 6-8.

6. מלכים א, פרק ג'

- א. (1) שלמה ביקש מה' שייתן לו חוכמה לשפוט את העם. (פסוק ט').
(2) ה' הבטיח לשלמה חוכמה, עושר וכבוד בלי תנאי; הוא הבטיח לו אריכות ימים – רק בתנאי שילך בדרכי דוד אביו.
- ב. (1) בהתגלות לשלמה הבטיח לו ה' חוכמה. המשפט הוא הוכחה ששלמה קיבל מה' את שהובטח לו.
(2) שלמה למד מסדר דבריהן שהבן של האישה שדיברה ראשונה הוא הילד החי משום שהזכירה אותו קודם, ואילו הבן של האישה שדיברה השנייה הוא הילד המת, ולכן הזכירה אותו קודם (על פי פירוש מלבי"ם לפסוק כ"ב).
- ג. חז"ל למדו כלל זה מדברי שלמה בפסוק כ"ג, שבהם הוא חוזר על דברי הנשים: "ויאמר המלך זאת אמרת... וזאת אמרת...".

7. חסר

8. מלכים א, פרק י"ב – פילוג הממלכה

- א. (1) עשה שני עגלי זהב, עשה בית במות, העמיד כוהנים שאינם מבני לוי, בדה חגים מליבו. לקבל גם: בנה את שכם ואת פניאל.
(2) ירבעם חשש שאם העם יעלה לבית המקדש בירושלים הוא עלול לקבל את מלכותו של רחבעם, המולך בירושלים, ולהרוג את ירבעם.
- ב. (1) ירבעם עשה פסל בצורה של עגל משום שאהרן עשה בזמנו את עגל הזהב ולכן עם ישראל יסכים לקבל את העגל שירבעם עושה.
(2) ירבעם ביקש להשרות שכינה ולעבוד את ה' באמצעות עשיית העגל בדומה למטרה של אהרן בעשיית עגל הזהב.
- ג. בבית המקדש יש מזבח אחד ובבית במות יש מזבחות רבים.

חלק שלישי – בקיאות בנביאים ראשונים

יש לענות על אחת מן השאלות 9-10.

9. (1) משיחת דוד למלך
 (2) העלאת ארון ה' לעיר דוד
 (3) מלחמת דוד במלך צובא
 (4) מעשה דוד ובת שבע
 (5) מות אמנון

10. (1) המלכת דוד בחברון
 (2) דוד מעלה את ארון ה' לירושלים
 (3) דוד מצווה על יואב לשלוח את אוריה לקרב
 (4) מות הבן של דוד ובת שבע
 (5) אבשלום בורח לתלמי מלך גשור

יש לענות על חמש מן השאלות 11-17.

11. א. דוד אמר למלאך (שמואל ב, י"א, כ"ה).
 ב. ההקשר: המלאך מבשר לדוד את תוצאות המלחמה (עם בני עמון).

12. א. כיוון שהדדעזר היה אויב של תעי.
 ב. הקדיש לה'.

13. א. לכלכל את המלך ואת אנשיו.
 ב. לשלמה היו שניים עשר נציבים.

14. א. נתן לו עצים.
 ב. נתן לו עשרים ערים.

15. א. סוכות.
 ב. כדי שכל העמים יכירו בגדולת ה'.

16. א. מלכת שבא.
 ב. החא נסתה אותו בחידות.

17. א. שלמה בחנוכת המקדש.
 ב. מלכת שבא מתפעלת מחכמת שלמה.
 ג. דוד רוצה לבנות את בית ה'.